

Okresný úrad Bratislava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Tomášikova 46
831 03 Bratislava

Váš list číslo // zo dňa	Naše číslo	Vybavuje / tel. č.	Bratislava
OU-BA-OSZP3-2022/037327-029,			
OU-BA-OSZP3-2022/037327-030	92/2022	Mgr. Šembera, 0903 415 377	29.03.2022

Vec

Doplňujúce informácie k zámeru navrhovanej činnosti „Polyfunkčný komplex Nový trh“

Vážený Okresný úrad,

na základe Vašich listov č. OU-BA-OSZP3-2022/037327-029 zo dňa 01.02.2022 a OU-BA-OSZP3-2022/037327-030 zo dňa 01.02.2022 Vám preposielame vyjadrenie k vyžiadaniu doplňujúcich informácií k zámeru navrhovanej činnosti „Polyfunkčný komplex Nový trh“.

V prílohe prikladáme doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk, ktoré boli doručené k zámeru navrhovanej činnosti v rámci zisťovacieho konania. Pre množstvo obsahovo duplicitných pripomienok bolo vyjadrenie k pripomienkam rozdelené do nasledovných kategórií, ktoré pokrývajú odpovede na všetky doručené pripomienky / požiadavky.

Vyhodnotenie požiadaviek / pripomienok:

1. Súlad s územným plánom

Potvrdzujeme, že údaje v zámere EIA sú v súlade s platnou ÚPD. Projektová dokumentácia „Polyfunkčný komplex „Nový trh“ spracovaná ateliérom Architekti Šebo Lichý s.r.o., Bratislava, v stupni DÚR je spracovaná v súlade s platnou ÚPD mesta Bratislava a rešpektuje jej metodiku, ktorá je potvrdená aj v stanovisku Magistrátu k investičnému zámeru MAGS OUIK 61506/20-515483 zo dňa 15.12.2020. Projektová dokumentácia DÚR obsahuje v stanovisku vyžiadaný podrobný výpočet podielu funkcií vo funkčnej ploche s kódom 201 pre rozvojové a stabilizované územie na podklade schematickej situácie dotknutej funkčnej plochy s vyznačením započítaných stavieb a ich území, tabuľky s výpočtom bilančných údajov, záverečné výpočty a vyhodnotenie. Metodika dokumentovania súladu predkladaného zámeru s platnou ÚPD mesta Bratislava bola naplnená.

Potvrdzujeme, že koeficienty využitia územia uvedené v zámere EIA vychádzajú z platného územného plánu.

V rozvojovej funkčnej ploche s kódom 201 sú koeficienty jasne definované reguláciou platnej ÚPD hlavného mesta Bratislavy, ktoré sú v rámci navrhovaného zámeru dodržané a počítané

výlučne na pozemkoch vo vlastníctve investora. V stabilizovanej funkčnej ploche s kódom 201 navrhovaný objekt reaguje na existujúcu výškovú zástavbu susediacich pozemkov v riešenom území a dotvára tak architektonicko-kompozičný charakter okolitých stavieb. Architektonický návrh a tvar navrhovanej budovy bol viacnásobne komunikovaný s magistrátom mesta Bratislava formou osadenia objektu do 3D modelu mesta, prezentovaním uličných priehľadov a videoanimácií.

Dopravný úrad vo svojom stanovisku č. 6112/2022/ROP-003-V/55619 zo dňa 27.01.2022 v súvislosti s požiadavkou na rešpektovanie OP a prekážkovej roviny letiska súhlasí s umiestnením a realizáciou stavby v navrhovanom mieste podľa predložených podkladov (ÚR 10/2021), s celkovou výškou stavby 67,8 m od úrovne $\pm 0,0$, t. j. s nadmorskou výškou 204,6 m n.m.Bpv (najvyšší bod stavby – atika nadstavby – Blok C), za predpokladu, že najvyšší bod domu, vrátane všetkých zariadení umiestnených na jeho streche nesmie prekročiť nadmorskú výšku 217,0 m n.m.Bpv, t.j. výšku 80,2 m od úrovne $\pm 0,0$ (čo navrhovaná stavba neprekračuje), bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu. Najvyšší bod stavebných mechanizmov prípadne použitých pri realizácii stavby nesmie prekročiť nadmorskú výšku 233,6 m n.m. Bpv, t.j. výšku 96,8 m od úrovne $\pm 0,0$, bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu.

2. Prípustnosť funkčného využitia - Hotel

Vo funkčnej ploche 201 – územia občianskej vybavenosti je hotel zaradený medzi „prevládajúce“ funkčné využitie územia t.j. je uvedená funkcia je povolená (preferovaná).

3. Statická doprava

Metodika výpočtu nárokov statickej dopravy je jasne stanovená platnými normami. V zmysle platných noriem je potrebný počet parkovacích státí pre navrhovaný objekt 397 parkovacích miest, pričom návrh počíta s dodatočnou rezervou 43 parkovacích miest t.j, spolu 440 parkovacích státí. Všetky sú situované v suteréne objektu na troch podzemných podlažiach.

V rámci výpočtu nárokov statickej dopravy sa nezapočítavalo navrhovaných 9 parkovacích státí na povrchu, ktoré slúžia ako náhrada zrušených parkovacích státí v rámci zobojsmernenia premávky v záverečnom úseku Ružovej doliny. V koordinačnom výkrese je náhrada zrušených 9PM spevnená plocha vedľa odpadového hospodárstva. Presné vyznačenie parkovacích státí sa nachádza d'alších častiach dokumentácie.

S odovzdaním 9PM hlavnému mestu Bratislava sa počíta, je to navrhované v rámci dokumentácie pre územné rozhodnutie.

4. Dynamická doprava

Dopravné napojenie na nadradený dopravný systém je riešené z miestnej cesty vedenej po ulici Ružová dolina. Vjazd na ulicu Ružová dolina zo Záhradníckej ul. bude dopravným značením povolený iba osobným vozidlám osadením zvislej dopravnej značky 233-52 – Zákaz vjazdu pre nákladné vozidlá. Pre nákladné vozidlá (vozidlá OLO, požiarne vozidlá ...) bude aj naďalej celá ul. Ružová dolina prejazdná v smere od Trenčianskej ulice po pravé odbočenie na Záhradnícku ulicu tak ako v súčasnosti. Pre zlepšenie vjazdu zo Záhradníckej ulice do ulice Ružová dolina sa v rámci objektu SO 20.4 Úprava križovatky Záhradnícka – Ružová dolina rozširuje vjazd oproti súčasnému stavu o cca 1,0m a zároveň zväčšuje polomer obruby zo súčasných 4m na 6m. V priamom úseku sme ponechali jestvujúcu šírku vozovky 5,0m, ktorá umožňuje prejazd osobného aj nákladného vozidla.

Navrhované je zobojsmernenie len časti ulice Ružová dolina od Záhradníckej po vjazd do komplexu Nový Trh, nie až po Klincovú ulicu. To znamená, že aj po tejto zmene ulica Ružová dolina pre dopravu zo smeru od Záhradníckej ulice nebude tranzitná. Zobojsmernenie cca 60m dlhého úseku zároveň podstatným spôsobom zníži dynamickú dopravu na uliciach Klincová, Mraziarenská a Zeleninárska, keďže súčasná doprava smerujúca zo smeru od centra mesta po Záhradníckej ulici do podzemného parkoviska existujúcich rezidenčných budov v Ružovej doline a tiež do budovy Kovoprojektu bude mať možnosť pravého odbočenia priamo zo Záhradníckej ulice a nie je nútená obchádzať blok cez hore uvedené ulice.

Dopravno-kapacitné posúdenie (DKP) bolo spracované štandardnou formou a metódou vyplývajúcou z Metodiky dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov investičných projektov (MG 2014). Na základe metodiky bol požiadaný MG hl. mesta o určenie rozsahu DKP a to bolo aj dané listom MAGS/ODIO/59377/2021-414318 ODI/136/21_BP z 20.8.2021. V rozsahu hodnotenia je odsúhlasený časový horizont 10 rokov. V určení rozsahu bola uvedená možnosť zákazu ľavého odbočenia z Jégeho do Záhradníckej a toto je uvedené aj v jednom variante posúdenia kapacity križovatky. Tento zákaz ľavého odbočenia nebude mať vplyv na dynamickú dopravu tvorenú projektom Nový Trh.

Dopravno-kapacitné posúdenie bolo spracované na základe prieskumov realizovaných v dotknutom území. Analýza súčasného stavu bola vykonaná na základe prieskumov smerovania dopravy v dotknutých križovatkách. Následne boli komparatívnou metódou porovnávané údaje z databázy spracovateľa, ktoré preverovali validitu zistených údajov. Zistené údaje neindikovali vážne dopravné problémy a kongescie v území. Zistené a prognózované dopravné intenzity na zobojsmernenom úseku ulice Ružová dolina nenaznačujú dopravný problém z hľadiska intenzity a smerovania dopravy.

Posúdenie kapacity hodnotených križovatiek bolo spracované s použitím platných TP a STN. Výsledky dokladujú ich priepustnosť a dokladujú kapacitne vyhovujúce navrhované dopravné napojenie investície. Zároveň dopravné údaje špecifikujú mieru priťaženia novogenerovanou dopravou investičným zámerom Nový trh, ktorá je v kontexte existujúcej situácie nízka.

5. Svetlotechnika

Navrhovaná stavba Polyfunkčný komplex „Nový trh“ vzhľadom na orientáciu a odstupové vzdialenosti susedných stavieb od navrhovanej stavby, nezníži preslnenie v okolitých bytoch bytových domov nad mieru prípustnú. Bytové jednotky v týchto bytových domoch zostanú preslnené minimálne záväznou normou požadovaných 1,5 hodiny denne v posudzovanom období od 21. marca do 21. septembra. Posudzovanie zatienenia budov v zimnom období sa nevykonáva. Zároveň objemové riešenie navrhovanej stavby je navrhnuté v súlade s legislatívnymi požiadavkami normy STN 73 0580-1 Denné osvetlenie budov, t.j. že žiadna miestnosť s dlhodobým pobytom osôb v susedných stavbách nebude zatienená navrhovanou stavbou nad mieru prípustnú podľa príslušnej normy.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto na základe predloženej dokumentácie vydal dňa 31.1.2022 záväzné stanovisko č. GŽP/3780/2022 v ktorom z hľadiska ochrany verejného zdravia netrvá na posudzovaní zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z.z. Vo svojom stanovisku konštatuje, že nedôjde k zníženiu preslnenia nad mieru prípustnú a žiadna miestnosť s dlhodobým pobytom osôb v susedných stavbách nebude zatienená navrhovanou stavbou nad mieru prípustnú. Navrhovaná činnosť nepredstavuje ohrozovanie verejného zdravia a bude ďalej posúdená podľa zák. č. 355/2007 Z.z.

6. Akustika a rozptyl

Akustika

Pre potreby tohto zámeru bola spracovaná aj akustická štúdia oprávnenou odbornou spoločnosťou (VALERON Enviro Consulting s.r.o., č. 21oe00131 AS z 11/2021), v ktorej sa uvádza, že v súčasnosti je najväčším zdrojom hluku v lokalite doprava na okolitých pozemných komunikáciách. Za účelom zistenia konkrétnych hladín bol v blízkosti týchto komunikácií vykonaný viacdňový monitoring hluku dopravy. V závere akustickej štúdie sa konštatuje, že na streche navrhovaného objektu budú umiestnené štandardné výduchy z digestorov, garáže, požiarne výduchy a pod, ktoré nespôsobia významné navýšenie hluku v lokalite. Ďalej sa v hlukovej štúdii konštatuje, že vplyv hluku z navýšenia intenzity dopravy (spôsobené navrhovanou činnosťou) na okolie je minimálny.

Fáza výstavby prinesie určité zvýšenie hluku a prašnosti počas výstavby. Je potrebné zdôrazniť, že sa jedná o vplyvy dočasné, po ukončení výstavby zaniknú. Navrhovateľ zabezpečí znížovanie negatívneho dopadu na obyvateľov lokality dostupnými technickými opatreniami.

Modelácia vplyvu hluku v budúcom stave sa vykonáva pre najnepriaznivejšiu (špičkovú hodinu) - vid' kapitola 5.2 Akustickej štúdie. V referenčnom intervale deň boli počítané hladiny hluku pre rannú špičkovú hodinu - teda mapy budúceho stavu zohľadňujú stav s najväčším možným predpokladaným počtom áut v lokalite. Je možné predpokladať, že po zvyšok dňa budú tieto hodnoty nižšie.

Meranie hluku bolo vykonané počas školských prázdnin, avšak dopĺňujúce meranie vykonané počas školského roka, svojimi porovnateľnými výsledkami dokazuje, že v tejto lokalite školské prázdniny nemajú vplyv na úroveň hluku z dopravy.

Na samotné merania hluku súčasného stavu nemajú vplyv žiadne iné podklady, či súčasti. Dokumentácia bola vypracovávaná a dodávaná postupne, tak ako bola tvorená. DKP bolo v tomto prípade dodané ako posledné a v akustickej a rozptylovej štúdii slúžilo na modeláciu vplyvu v budúcom stave - teda viacmenej posledný krok pri spracovávaní štúdií.

Na najexponovanejšom dome na križovatke stúpnu hladiny hluku v rozmedzí o 0 až 2 dB. Jedná sa o vyťaženie lokality v širšom centre hlavného mesta. Toto malé prekročenie je badať v lokalite už v súčasnom stave.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto na základe predloženej dokumentácie vydal dňa 31.1.2022 záväzné stanovisko č. GŽP/3780/2022 v ktorom z hľadiska ochrany verejného zdravia netrvá na posudzovaní zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z.z. Vo svojom stanovisku konštatuje, že zdroje hluku umiestnené na streche objektu nespôsobia významné navýšenie hluku v lokalite a vplyv hluku z navýšenia intenzity dopravy na okolie je minimálny. Navrhovaná činnosť nepredstavuje ohrozovanie verejného zdravia a bude ďalej posúdená podľa zák. č. 355/2007 Z.z.

Rozptyl

Pre účely posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia jej okolia s cieľom vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov znečistenia ovzdušia blízkeho okolia navrhovanej činnosti bola spracovaná rozptylová štúdia oprávnenou odbornou spoločnosťou (VALERON Enviro Consulting s.r.o., č. 21oe000132-1 RS z 18.11.2021). Z výsledkov rozptylovej štúdie vyplýva, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok na výpočtovej ploche pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach neprekračujú legislatívou

stanovené limitné hodnoty. Počas demolácie a výstavby objektov je možné očakávať zvýšenú prašnosť. Tento vplyv bude dočasný a je ho možné eliminovať vhodnými stavebnými postupmi (kropenie staveniska).

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto na základe predloženej dokumentácie vydal dňa 31.1.2022 záväzné stanovisko č. GŽP/3780/2022 v ktorom z hľadiska ochrany verejného zdravia netrvá na posudzovaní zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z.z. Vo svojom stanovisku konštatujete, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok pri najnepriaznivejších podmienkach neprekračujú legislatívou stanovené limitné hodnoty. Navrhovaná činnosť nepredstavuje ohrozovanie verejného zdravia a bude ďalej posúdená podľa zák. č. 355/2007 Z.z.

7. Odstránenie existujúcej stavby

Súčasná budova Kovoprojektu bola postavená v 70tych rokoch 20. storočia podľa technických a energetických štandardov daného obdobia, ktoré nezodpovedajú súčasným požiadavkám. Z hľadiska, prevádzkového, ekologického, hospodárneho nie je budova efektívna. Zároveň budova nepredstavuje žiadnu architektonickú hodnotu. Jedná sa o uzavretý areál, bez živého pateru, so spevnenými plochami parkoviska na celom pozemku s minimom zelene. V Bratislave je viacero projektov, ktoré nahradili staré technicky morálne zastarané areály novou výstavbou prinášajúcou vysoko kvalitné verejné priestory pre obyvateľov mesta ako napríklad Zwirn, Sky Park, Nivy a pod.

8. Požadovanie vypracovania Správy o hodnotení

Je zrejmé, že v rámci zisťovacieho konania vzišli pripomienky na ktoré v predkladanom liste reagujeme. Konštatujeme, že proces posudzovania vplyvov splnil svoje požiadavky v rámci zisťovacieho konania navrhovanej činnosti a jeho pokračovanie nevnesie nové pohľady na predloženú činnosť, domnievame sa, že pripomienky s oporou v zákonoch treba riešiť v ďalších stupňoch povoľovacích konaní.

9. Napojenie na existujúce inžinierske siete

Vyhodnotenie kapacity inžinierskych sietí je výlučne v kompetencii ich prevádzkovateľov, pričom tí už vydali kladné stanoviská k ich pripojeniu.

10. Dendrológia

Pre navrhovanú činnosť bol vypracovaný dendrologický posudok (EKOJET, s.r.o., 10/2021), v ktorom bola vyčíslená spoločenská hodnota pre všetky stromy nachádzajúce sa v riešenom území. Po konzultácii variantu č. 2 s architektom boli vybrané 4 ks drevín, ktoré svojou polohou nezasahujú do stavebných objektov budúceho súboru a teda tie boli navrhnuté na zachovanie. Ostatné stromy v riešenom území zasahujú do pôdorysov navrhovaných stavebných objektov resp. terénnych úprav a teda nie je možné ich zachovanie. Je však dôležité poznamenať, že vo väčšine prípadov sú dreviny určené na výrub tvorené krátkovekým druhom drevín tujovca východného (*Platycladus orientalis*) nižšieho vzrastu, ktorý tvorí líniovú výsadbu popri oplotení areálu.

Na riešenom území v súčasnosti taktiež rastie 15 ks invazívnych druhov drevín zložených z dvoch druhov: 4x pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) a 11x javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*). Všetky spomínané invázne druhy sú navrhnuté na odstránenie.

Náhradná výsadba drevín je navrhovaná s ohľadom na existujúce inžinierske siete a ich ochranné pásma.

Zámer EIA obsahuje návrh opatrení počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti, ktorý zahŕňa požiadavku na zabezpečenie, aby zeleň v tesnej blízkosti riešeného územia (resp. ponechaná zeleň v riešenom území) bola počas výstavby rešpektovaná v plnom rozsahu. Ochrana drevín pred poškodením počas búracích a stavebných prác je navrhnutá v rámci dokumentácie DÚR.

S výsadbou drevín sa počíta aj na vzrastlom teréne mimo strešných konštrukcií.

Projekt sadových a parkových úprav zahŕňajúc aj parcelu 10569/2 bude predložený v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

11. Ostatné

Vplyvy navrhovanej činnosti na klimatickú zmenu boli vyhodnotené v rámci zámeru EIA (str. 40). Bolo konštatované, že stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. K zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení, ktoré v súvislosti s predmetnou stavbou predstavujú: vybudovanie dostatočnej kapacity zariadení pre odvádzanie extrémnej prívalovej zrážky (naprojektovaná areálová kanalizačná sústava s dostatočnou kapacitou (vsakovacie systémy – variant č.2), odvádzanie splaškových vôd do kapacitne postačujúcej ČOV, atď.), vyhodnotenie nezamrznej hĺbky pre osadenie prvkov technickej infraštruktúry a pre samotné zakladanie stavby, zohľadnenie účinkov vysokého rozpálenia povrchov obvodového plášťa stavby / prehrievania stavby (tepelná izolácia stavby, tienenie výplní otvorov), nový návrh obvodového plášťa vo variante č.2, výsadba vegetácie pozostávajúca z druhov dobre adaptabilných na zmeny klímy, realizácia zelených plôch a strešnej zelene (variant č.2 oproti variantu č.1 je riešený s vyšším podielom zelene). Môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť nie je z hľadiska vplyvu na miestnu klímu riziková.

Západne od navrhovanej činnosti vo vzdialenosti cca 60 m od riešeného územia sa nachádza Budova bývalého bitúnku na Miletičke, ktorá je zapísaná v zozname pamätihodností Mestskej časti Bratislava - Ružinov. Vzhľadom na jej situovanie mimo riešeného územia a jej vzdialenosť od predkladaného zámeru nepredpokladáme negatívny vplyv navrhovanej činnosti na danú pamätihodnosť. Hodnotená činnosť nebude mať negatívny vplyv na pamätihodnosti a kultúrne hodnoty hodnoteného územia.

Podľa vyjadrení dotknutej verejnosti by sa v budove mal nachádzať paternoster, takýto typ výťahu sa však v budove nenachádza. V budove Kovoprojektu sa nenachádzajú žiadne umelecké diela, ktoré by mohli byť realizáciou navrhovanej činnosti zničené resp. znehodnotené.

Vplyvy asanácie a následnej výstavby komplexu boli vyhodnotené v rámci zámeru EIA (viď kapitolu 3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie).

Stavba je projektovaná v súlade s vyhláškou týkajúcou sa elektromobility.

Pri návrhu projektu boli zohľadnené všetky umiestnené (územné rozhodnutie), povolené (stavebné povolenie) a realizované (výstavba) investičné projekty v danej územnej zóne.

S projektom Zelenka (Polyfunkčný bytový dom Záhradnícka ul., Bratislava – Ružinov, resp. BD Záhradnícka) sa v nami predkladanom projekte počítalo s mierou poznania ku 10/2021. (t.j. na základe dokumentácie na Palkovičovej ulici). Podklady boli prevzaté z dokumentácie: Dopravné napojenie pre polyfunkčný BD Záhradnícka, Alfa 04 a.s. 07/2021, ktorá bola neskôr (dňa 12.01.2022) zverejnená ako príloha spolu so zámerom EIA „Polyfunkčný bytový dom Záhradnícka ul., Bratislava – Ružinov“ (Zelenka). Zámer EIA pre Zelenku bol dokonca oficiálne zverejnený neskôr ako nami predkladaný Zámer EIA.

12. Cyklochodníky/chodníky

Požiadavky na cykloriešenia a riešenia pre peších vzhľadom na pripomienky v procese EIA sú v predloženom zámere splnené v zmysle platnej legislatívy. Navrhovaný polyfunkčný objekt NOVÝ TRH nekoliduje s plánovanou trasou cyklotrasy S375 v línii ulice Ružová Dolina a umožňuje priame napojenie na túto trasu.

13. Hydrogeológia

Pred daný stupeň projektovej dokumentácie je spracovaná inžiniersko-geologická štúdia dostačujúca, pričom vychádza z geologických prieskumov realizovaných v minulosti na pozemku budovy Kovoprojekt, ako aj na susednom pozemku, kde stojí obytná budova Universo. Zároveň boli použité tiež údaje z geofondu.

Z pohľadu vsakovania bolo spoločnosťou TerraTest spracované posúdenie lokality z hľadiska vhodnosti realizácie vsakovacích systémov, ktoré preukázalo že horninové prostredie je nekomplikované a vhodné pre budúcu realizáciu vsakovacích systémov. Z tohto dôvodu, prípadné navýšenie požiadavky na odvod zrážkovej vody kvôli uvažovaniu s 50 ročnými zrážkami je riešiteľné vsakovaním na vlastnom pozemku. V ďalšom stupni PD bude na ploche riešeného územia realizovaný hydrogeologický prieskum a vsakovacie skúšky v polohe navrhovaných vsakovacích zariadení.

14. Združenie domových samospráv

- Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnávalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujímá nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasť zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle §24 ods.2 zákona EIA.

Požiadavky sú v kompetencii dotknutého orgánu.

- Namietame nedostatočnosť variantného riešenia, ktoré síce neabsentuje, ale je z hľadiska dnešných ekologických problémov nedostatočné. Narážame na skutočnosť, že cca 3/4 budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. (<https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujucebudovy/>). Podľa uniknutého návrhu smernice by mali všetky novo postavené budovy po roku 2030 produkovať nulové emisie. Minimálne energetické štandardy budú musieť spĺňať aj existujúce budovy prechádzajúce rekonštrukciou. Žiadame, aby sa variantnosť doplnila o variantnosť tepelného hospodárstva variantne centrálnym zdrojom

kúrenia, spoločným ale individuálnym zdrojom kúrenia ako aj tepelným čerpadlom. Nie je celkom zrejmé, prečo došlo k riešeniu dažďových vôd vsakom pomocou vsakovacích vrtov pri variante č.2. Variant č.1 (odvod do verejnej kanalizácie) dnes nie je realizovateľný a prípustný, nakoľko vodný zákon neumožňuje odvod dažďových vôd z danej lokality a súčasne BVS nemá delenu kanalizáciu a dažďové vody sa nemôžu odvádzať do spoločnej kanalizácie ak existuje k tomu iná alternatíva. Variant č.1 teda z hľadiska vodného hospodárstva bol navrhnutý v rozpore s vodným zákonom a záujmami vôd z hľadiska ich environmentálnych funkcií (§5 Vodného zákona). Nie je zrejmé, prečo projektant navrhuje použitie ORL, keďže sa jedná o dažďové vody a pri dažďových vodách z povrchového odtoku sa nepredpokladá ich znečistenie ropnými či inými znečisťujúcimi látkami. V konečnom dôsledku variant č.1 nespĺňa požiadavku realizovateľnosti (čo je podmienka na to, aby variant bol uznaný ako reálny variant a nie len fiktívny či formálny) a preto je potrebné ho prepracovať či dorobiť.

Požiadavka sa berie na vedomie. Po pripomienkovaní variantu č.1 navrhovateľom došlo k optimalizácii spôsobu odvádzania dažďových vôd z plochy dotknutého pozemku. Návrh variantného riešenia považujeme za dostatočný, keďže okrem odlišného spôsobu odvádzania dažďových vôd z riešeného územia variantnosť spočíva aj v celkovej výmere zelene a spevnených plôch, v zachovaní / výrube časti drevín a v odlišnosti riešenia konštrukcií obvodového plášťa za účelom zvýšenia energetickej efektívnosti stavby (zníženie nákladov na kúrenie, menší únik tepla z objektu a zlepšenie hospodárnosti prevádzky stavby). Pre riešený stavebný objekt je k dispozícii zdroj centrálného zásobovania teplom, preto je dodávka tepla pre vykurovanie a prípravu teplej vody riešená týmto spôsobom. Z uvedeného vyplýva, že budovanie nových zdrojov tepla nie je nutné a preto nepovažujeme vypracovanie variantnosti v oblasti tepelného hospodárstva za potrebnú. filtračná vložka ORL UV CRC ako odlučovač ropných látok je navrhnutá iba vo vpusti odvodňujúcej vonkajšie parkovacie miesta. Pri dažďových vodách z povrchového odtoku mimo parkovacích miest sa nepredpokladá ich znečistenie ropnými či inými znečisťujúcimi látkami a preto sa ORL navrhuje len vo vpusti odvodňujúcej vonkajšie PM.

- Ako šokujúce poznanie sa javí konštatovanie z kapitoly č.1.5.1 zámeru, a to „Hodnotené územie navrhovanej činnosti hydrologicky patrí do povodia Váhu.“, čo popiera dlhoročné presvedčenie Bratislavčanov, že ich mesto je Krásavica na Dunaji ako aj ďalšiu vetu „Najbližší vodný tok predstavuje rieka Dunaj tečúca vo vzdialenosti cca 1,77 km južne od hranice riešeného územia.“ Uvedené tvrdenie spochybňuje odbornosť aj výpovednosť daného zámeru a svedčí o nedostatočnom zhodnotení a analýze územia. Nejde ani tak o to, že ide zrejme o „preklep“ ako o to, že sa používali len informácie z Atlasu krajiny SR a nie reálne informácie na základe zisťovania reálnych hydrogeologických a vodohospodárskych pomerov, ktoré sú základom pre výpočet vodnej bilancie a tie sú v zmysle §37 ods.9 a ods.2 vodného zákona základom pre zvolenie vhodného riešenia odvodu dažďových vôd z povrchového odtoku. V kombinácii s predchádzajúcim odstavcom to spochybňuje poctivosť projektovej prípravy navrhovateľa a je potrebné sa daným oblastiam venovať podrobnejšie. Na základe uvedeného požadujeme spracovanie primárneho posúdenia vplyvov na vody podľa smernice o vodách, ktorá bude následne podkladom ako pre rozhodnutie EIA, tak aj pre následné rozhodnutie podľa §16a vodného zákona.¹

Pripomienka sa berie na vedomie. V prípade príslušnosti riešeného územia k hlavnému hydrologickému povodiu sa nejedná o „preklep“. V blízkosti riešeného územia prechádza hranica oddeľujúca hlavné povodie Dunaja a Váhu. Mapa hlavných hydrologických povodí je publikovaná v Atlase krajiny SR (SHMÚ). Z mapy je však definovateľné, že riešené územie patrí do povodia Váhu. Tvrdenie, že „Najbližší vodný tok predstavuje rieka Dunaj tečúca vo vzdialenosti cca 1,77 km južne od hranice riešeného územia“ je pravdivé. Príslušnosť

k hlavnému hydrologickému povodiu však nie je daná vzdialenosťou najbližšieho toku, ale reliéfom terénu a smerom prúdenia podzemných vôd. Podrobný hydrogeologický prieskum bude v riešenom území realizovaný v ďalších stupňoch PD. Pri výbere vhodného riešenia odvodu dažďových vôd z povrchového odtoku navrhovateľ vychádzal z reálnych hydrogeologických prieskumov zrealizovaných na ploche riešeného územia v minulosti.

- Rovnako nejasné je prečo projektant zvolil nepriamy vsak pomocou ORL, keď sa nejedná o odvod dažďových vôd do povrchových, ale podzemných vôd a vtedy čistiace zariadenie zákonom vyžadované nie je. Nie je zrejmé, či tak vychádzal len zo zotrvačnosti a zvyku alebo predpokladá výskyt znečisťujúcich látok a na základe čoho ich projektant predpokladá, keďže v lokalite sa ich kvalita nevyhodnocuje (str.25) a súčasne sa znečisťujúce látky v dažďových vodách z povrchového odtoku nepredpokladajú. Vhodnejšie by bolo priame vsakovanie cez dažďová záhrady – ak by to miestne pomery povoľovali.

Pripomienka sa berie sa na vedomie. *Dažďové vody z objektu budú odvádzané prostredníctvom novonavrhovanej areálovej dažďovej kanalizácie do vsakovacích zariadení (vsakovacie bloky s filtračnými šachtami a vsakovacie vrtý). Vsakovanie dažďových vôd z povrchového odtoku nebude riešené prostredníctvom ORL. Obsah znečisťujúcich látok sa v dažďových vodách z povrchového odtoku nepredpokladá. Filtračná vložka ORL UV CRC ako odlučovač ropných látok je navrhnutá iba vo vpusti odvodňujúcej vonkajšie parkovacie miesta.*

- Urbanisticky, koncepčne a mestotvorne daný projekt v princípe vítame, lebo môže priniesť žiadanú zmenu a nový impulz do územia a jeho transformáciu na nové mestské centrum charakterizované ako „trhovisko Miletička“. Aby sa tak však stalo, je potrebné riešiť nielen záujmy investora, ale predovšetkým záujmy mesta (nemyslíme úradu a samosprávy ale mesta ako jeho obyvateľov). Oceňujeme snahu o vysoký kvalitatívny a ekologický štandard a teda preukázateľnosť dostatočného prístupu investora, ktorí nešetrí na nesprávnom mieste. Vo vzťahu k predchádzajúcim odstavcom je však potrebné aby sústredil svoju pozornosť na vnútornú kvalitu práce projektanta, nakoľko táto nemusí byť dostatočná resp. vychádza z už prekonaných názorov a poznatkov a je založená skôr na „projektantskej tradícii“ ako na súčasných znalostiach územia a ekológie. Nedostatky, ako sme už spomenuli, vidíme práve v oblasti vodného a tepelného hospodárstva. Po odstránení týchto nedostatkov predmetný projekt nebude mať z hľadiska verejných objektívnych ekologických záujmov nedostatky. Rovnako oceňujeme snahu zasadiť budovu do okolitého územia ako aj vytvoriť lokálny parčík, pracovať s trhoviskom Miletička, križovatkou pri Saleziánoch ale aj územím smerom k Jégho.

Pripomienka sa berie na vedomie. *Konštatujeme, že všetky pripomienky ohľadom vodného a tepelného hospodárstva boli vyššie zodpovedané.*

- ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europeangreen-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; Žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.
- Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.
- Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia,

ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Pripomienky sa berú na vedomie. *Predložený projekt plní všetky zákonom dané limity a technické normy. „Európska zelená dohoda“ a balíček „Fit for 55“ nie je pretransformovaná do našej legislatívy a preto nie je známy spôsob a rozsah ich uplatnenia.*

- Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowea-co-to-znamenaa-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov. Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasio-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Požiadavka je splnená. *Vplyvy navrhovanej činnosti na klimatickú zmenu boli vyhodnotené v rámci zámeru EIA (str. 40). Bolo konštatované, že stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. K zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení, ktoré v súvislosti s predmetnou stavbou predstavujú: vybudovanie dostatočnej kapacity zariadení pre odvádzanie extrémnej prívalovej zrážky (naprojektovaná areálová kanalizačná sústava s dostatočnou kapacitou (vsakovacie systémy – variant č.2), odvádzanie splaškových vôd do kapacitne postačujúcej ČOV, atď.), vyhodnotenie nezamrznej hĺbky pre osadenie prvkov technickej infraštruktúry a pre samotné zakladanie stavby, zohľadnenie účinkov vysokého rozpálenia povrchov obvodového plášťa stavby / prehrievania stavby (tepelná izolácia stavby, tienenie výplní otvorov), nový návrh obvodového plášťa vo variante č.2, výsadba vegetácie pozostávajúca z druhov dobre adaptabilných na zmeny klímy, realizácia zelených plôch a strešnej zelene (variant č.2 oproti variantu č.1 je riešený s vyšším podielom zelene). Môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť nie je z hľadiska vplyvu na miestnu klímu riziková.*

- Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Požiadavka je splnená. *Pri prevádzke sa vytvoria všetky predpoklady na realizáciu triedeného zberu odpadu do kontajnerov s odvozom podľa odvozného plánu podniku, ktorý zabezpečuje odvoz odpadu v dotknutom sídle, tak aby bol umožnený odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním. Pre tento účel sa pri objektoch navrhujú polozaposutené kontajnery na triedený zber odpadu. Predpokladané množstvá odpadov vznikajúcich z prevádzky navrhovanej činnosti budú spresnené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.*

- Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§11 a §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§17 ods.1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass <https://www.environmentalnehodnotenie.sk/>, <https://greenpass.io/>). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Pripomienky sa berú na vedomie. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie uvádza zámer EIA, vid' kapitola 10 str. 51).

- Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa §29 ods.13 zákona EIA obsahovali aj:
 - I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.
 - II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
 - III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
 - IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Požiadavky sú v kompetencii dotknutého orgánu.

- Používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; v rozhodnutí konkrétne uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.

Požiadavka bude riešená v rámci ďalších stupňov projektovej prípravy stavby, navrhovateľ kvalifikovane posúdi, či použitie uvedených materiálov je vhodné a prípustné pre navrhovaný typ/charakter stavby.

- Parkovacie státia a spevnené vodorovné plochy realizovať z drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).
- Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia. Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.
- Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

Požiadavky budú preverené a splnené v územnom konaní. V rámci navrhovanej činnosti sa uvažuje s vybudovaním 440 parkovacích stojísk v podzemnej garáži. To znamená, že

projekt presúva v súčasnosti existujúce parkovacie miesta do podzemného parkoviska, čo má významný pozitívny vplyv na zlepšenie mikroklimatických podmienok riešeného územia. V prípade 9 PM na teréne ide iba o náhradu zrušených pozdĺžnych stojísk v dôsledku zubojsmernenia časti komunikácie na ulici Ružová dolina. Navrhovaná činnosť sa umiestňuje do územia s určeným/zadefinovaným funkčným využitím v zmysle územného plánu dotknutého sídla, ktoré stavba zohľadňuje. Na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy budú aplikované mnohé adaptačné opatrenia, vrátane zadržiavania dažďových vôd v riešenom území.

- Prispôbiť projekt okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možností voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnejvybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Požiadavka sa rešpektuje a bude splnená. *Súčasťou navrhovanej činnosti bude aj výsadba parkovo upravenej zelene, ktorá poskytne možnosti oddychu a rekreácie pre budúcich obyvateľov a návštevníkov.*

- Na horizontálne plochy (najmä strechy) požadujeme biosolárnej strechy – kombináciu vegetačnej strechy a solárneho fotovoltického systému. Tieto dve technológie môžu prispieť k udržateľnému rozvoju budov a k zníženiu emisií skleníkových plynov. Keď sú tieto technológie na streche kombinované, vylepšujú teplotnú budovy a zvyšujú efektívnosť výroby z fotovoltických článkov vďaka chladiacemu efektu ktorý vyvolávajú, zároveň majú protihlukovú funkciu. Súčasne žiadame o kvantifikáciu predpokladaných množstiev neutralizovaných emisií CO₂ ako aj príspevok k energetickej efektívnosti budovy v dôsledku aplikácie tohto systému.
- Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Pripomienky sa berú na vedomie. *Navrhovateľ v tomto stupni projektovej dokumentácie neuvažuje s umiestnením solárneho fotovoltického systému. Projekt uvažuje s vyhradeným miestom pre budúcu vegetáciu na každom balkóne s prípravou na zavlažovanie. Súčasťou návrhu stavby sú však extenzívne zelené strechy.*

- Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou.

Požiadavka bude splnená. Odpad bude roztriedený podľa katalógu odpadov. V rámci odpadového hospodárstva stavby budú na ploche riešeného územia umiestnené vhodné zberné nádoby pre separovaný zber odpadu.

- V Bratislave žiadame zachovať územnú rezervu pre budúce metro/nadradený systém hromadnej dopravy.

Požiadavka sa nedotýka predloženého projektu, resp. jeho lokalizácie v území. Navrhovaná stavba nie je v kolízii s územnou rezervou pre budúce metro / nadradený systém hromadnej dopravy.

- Navrhovateľ vysadí v meste/obci XXXXXXXXXX QQks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta/obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaná činnosť bude do prostredia začlenená vhodnými sadovými úpravami, pre spríjemnenie prostredia rezidentom a návštevníkom riešeného územia. V prípade, že mestská časť Bratislava - Ružinov určí náhradnú výsadbu vzrastlých drevín, potom požiadavka bude realizovaná.

- Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

Požiadavka sa berie na vedomie. Architektonické prevedenie stavby je výtvorom vlastnej duševnej činnosti zodpovedného projektanta stavby. V prípade, ak by príslušný samosprávny orgán, alebo iná osoba mala záujem o umiestnenie umeleckého diela, príp. prvku obdobného charakteru, stavebník / investor v rámci svojich možností v areáli stavby umožní umiestnenie spomínaného prvku po posúdení jeho vhodnosti a účelnosti voči celkovému areálu stavby.

- Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operationalland-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wisewfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

Požiadavka je splnená. Vplyvy navrhovanej činnosti na klimatickú zmenu boli vyhodnotené v rámci zámeru EIA (str. 40). Bolo konštatované, že stavba v rámci projektovej prípravy je optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy a bude realizovaná tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy. K zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení, ktoré v súvislosti s predmetnou stavbou predstavujú: vybudovanie dostatočnej kapacity zariadení pre odvádzanie extrémnej prívalovej zrážky (naprojektovaná areálová kanalizačná sústava s dostatočnou kapacitou

(vsakovacie systémy – variant č.2), odvádzanie splaškových vôd do kapacitne postačujúcej ČOV, atď.), vyhodnotenie nezamrznej hĺbky pre osadenie prvkov technickej infraštruktúry a pre samotné zakladanie stavby, zohľadnenie účinkov vysokého rozpálenia povrchov obvodového plášťa stavby / prehrievania stavby (tepelná izolácia stavby, tienenie výplní otvorov), nový návrh obvodového plášťa vo variante č.2, výsadba vegetácie pozostávajúca z druhov dobre adaptabilných na zmeny klímy, realizácia zelených plôch a strešnej zelene (variant č.2 oproti variantu č.1 je riešený s vyšším podielom zelene). Môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť nie je z hľadiska vplyvu na miestnu klímu riziková.

- V Bratislave vyhodnotiť vplyvy a klimatickú odolnosť podľa Atlasu hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy (<https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Atlas%20hodnotenia%20zraniteľnosti%C4%BEnosti.pdf>).

Požiadavka sa akceptuje. Navrhovaná činnosť bude optimalizovaná na prebiehajúce zmeny klímy a je zabezpečená na zvládanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

- Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby využitia rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Požiadavka sa rešpektuje a bude splnená. Kontajnerové prístrešky budú navrhnuté pre povinne triedené zložky komunálnych odpadov v súlade so zavedeným systémom na území Bratislavy a umiestnené tak, aby bol k nim prístup v súlade so všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta SR Bratislavy č. 6/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta SR Bratislavy. Kompostárne sú v kompetencii obce a nie prevádzkovateľa.

- Používať prvky inteligentných budov na efektívne nakladanie s energiami (dynamické riadenie chladenia/kúrenia, spätná rekuperácia tepla z výroby, používanie fotovoltiky na aspoň čiastočné vykrytie energetických potrieb a aplikácia mikrogrid systémov, tepelné čerpadlá).

Požiadavka sa zohľadňuje. Navrhované objekty budú optimalizované na zabezpečenie čo najnižších energetických strát. Predložený projekt počíta s vetraním bez nutnosti otvorenia okna, objekty budú zabezpečené vhodnou tepelnou izoláciou a pri výstavbe budú využívané inovatívne stavebné materiály, ktoré zlepšia hospodárenie s energiami počas prevádzky.

- Preukázať používanie výhradne zelenej elektriny (napr. formou tzv. zeleného certifikátu).

Požiadavka nie je opodstatnená vzhľadom na charakter predloženého projektu, ktorý rieši výstavbu polyfunkčného súboru v zastavanom území hl. mesta SR Bratislavy. Navrhovaná činnosť bude napojená na inžinierske siete vybudované v blízkosti riešeného územia a bude tým pádom využívať elektrinu z distribučnej siete. Už v súčasnosti využíva navrhovateľ pri dodávkach energie dodávateľa s distribúciou zelenej energie, v čom hodlá v budúcnosti pokračovať.

- Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať

záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA. Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Požiadavka sa berie na vedomie, je v kompetencii dotknutého orgánu. Uvedený procesný postup zisťovacieho konania v zmysle platnej legislatívy zákona EIA č. 24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov bude dodržaný.

- Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. ZDS na vykonaní konzultácie trvá.

Požiadavka sa berie na vedomie, je v kompetencii dotknutého orgánu. V prípade, že príslušný orgán v zmysle § 63 zákona EIA č.24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov rozhodne o vykonaní konzultácie, bude požiadavka zohľadnená. Zverejnenie podkladov a doplňujúcich informácií je súčasťou zisťovacieho konania. Uvedený procesný postup zisťovacieho konania v zmysle platnej legislatívy zákona EIA č. 24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov bude dodržaný.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

Požiadavka sa berie na vedomie, je v kompetencii dotknutého orgánu.

Záver

V rámci dokumentácie stavebného zámeru sa primerane ku stavu poznania a rozpracovanosti projektovej dokumentácie spracovala dokumentácia EIA.

Je zrejmé, že v rámci zisťovacieho konania vzišli pripomienky, avšak ich ďalšie spodrobnenie je viazané na ďalšie projekčné práce a následné povoľovacie procesy.

Na základe uvedeného, môžeme konštatovať, že proces posudzovania vplyvov splnil svoje požiadavky v rámci zisťovacieho konania navrhovanej činnosti a jeho pokračovanie nevniesie nové pohľady na predloženú činnosť, domnievame sa, že pripomienky s oporou v zákonoch treba riešiť v ďalších stupňoch povoľovacích konaní.

S pozdravom

Mgr. Tomáš Šembera
na základe plnej moci